

Червень, 2003

Євробюлетень

Інформаційний бюлетень Представництва Європейської Комісії в Україні

Валері Жискар д'Естен, Президент Конвенту за майбутнє Європи, передає проект нової європейської Конституції Костасу Сімітісу, прем'єр-міністру Греції, Президенту Ради ЄС.

**20 червня 2003 року,
Європейська Рада в Салоніках.**

КІНЦЕВИЙ АКОРД ГРЕЦЬКОГО ПРЕЗИДЕНТСТВА

Саміт в Салоніках
19-20 червня 2003 року

2003", яка заперечує гуртом і ЄС, і НАТО, і США. Втім висловити своє невдоволення безпосередньо лідерам держав протестантам не дозволила цього разу віддаленість місця проведення саміту. Та й грецькі поліціанти поставилися до акції з усією відповідальністю: на кождих двох з 10000 демонстрантів припадало по три стражника порядку.

Щоб не грішити проти географії, варто все ж уточнити: остання Європейська Рада грецького Президентства відбувалася не в самому місті Салоніки, почесним громадянином якого став навесні Президент України, а приблизно в 100 км на південь від "другої столиці" Греції. Саміт проходив на фешенебельному курорті Порто-Каррас, чий золоті пляжі простяглися на кількасот кілометрів уздовж північно-східного узбережжя Егейського моря на півострові Халкідікі.

Втім насолоджуватись морем і сонцем глави держав та урядів могли хіба що з вікон авто впродовж численних переїздів (інфраструктура курорту не надто пристосована для великих офіційних зібрань, тож учасникам і журналістам доводилось невпинно "човникувати" між готелями і місцем проведення зустрічей). Напружений порядок денний саміту рекреації не передбачав. 19 червня о 18:30 за місцевим часом до учасників Ради з кількахвилинною промовою звернувся, за традицією, Президент Європейського Парламенту. Однак в самому саміті, згідно з протоколом, він участі не бере. Перше вечірнє засідання Ради присвятили проблемам імміграції, обговорення цього питання тривало і під час так званої "робочої вечери".

Зранку в п'ятницю (20 червня) виступ Жискара д'Естена відкрив дебати щодо майбутньої європейської конституції. Опівдні — невеличка фотосесія — "family photo" на згадку, і знов до роботи. Після обіду надійшла черга зовнішніх відносин. Найбільше уваги випало на долю безпосередніх сусідів Греції — західнобалканських країн, без вступу яких до ЄС, на думку Романо Проді, "процес об'єднання Європи буде незавершеним". В суботу 21 червня їм присвятили окремий саміт ЄС — Західні Балкани.

Різноманітні протестори — проти мілітаризму, расизму, глобалізму та інших "ізмів", звісно ж, не залишили європейський саміт поза своєю увагою. Головним натхненником антиакцій стала прокомуністична організація "Action Salonika

Майбутнє Європи. В грудні 2001 року на самоті в Лаекені (Бельгія) глави держав та урядів започаткували роботу над "дизайном" нової Європи. Півтора року працював над ним Конвент за майбутнє Європи на чолі з колишнім французьким Президентом Валері Жискара д'Естеном. Нині проект конституційної угоди ЄС готовий (european-convention.eu.int/bienvenue.asp?lang=EN). Європейська Рада дійшла висновку, що Конвент своє завдання виконав; кілька технічних доробок мають бути завершені до 15 липня. Що далі? Проект заклав підґрунтя для роботи Міжурядової конференції, яка й готує до підписання союзної угоди. Можливо, саме тому обговорення проекту Конституції в Салоніках завершилося так швидко і мирно, що генеральна битва відбудеться пізніше, під час Конференції. Європейська Рада доручила Італії, що з липня заступає на Президентство, створити належні умови, щоб Міжурядова конференція відкрилася в жовтні 2003 року. Планується, що вона завершить свою роботу до нових виборів у Європарламент у червні 2004 року, щоб якнайшвидше після розширення підписати всім гуртом нову Конституційну угоду. В Міжурядовій конференції братимуть участь на рівних засадах глави держав та урядів 25 країн розширеного ЄС. Представники ж Румунії, Болгарії й Туреччини запрошуються як спостерігачі.

Головні зміни, внесені в проект Конституції:

- **Кінець шестимісячній ротації президентства.** Європейська Рада кваліфіковано більшістю обиратиме на два з половиною роки президента ЄС, який готуватиме саміти і представлятиме ЄС на міжнародній арені, не замахуючись, однак, на повноваження міністра закордонних справ Союзу та Комісії.

Євробюлетень

Інформаційний бюлетень
Представництва
Європейської Комісії
в Україні

10, вул. Круглоуніверситетська,
Київ 01024

www.delukr.cec.eu.int

Координатор проекту:
Вікторія Давидова
press@delukr.cec.eu.int

Зміст бюлетеня
не обов'язково відбиває
офіційні погляди
Європейської Комісії.

© Європейська Комісія, 2003

Видає та розповсюджує
видавництво "К.І.С."
а/с 1, Київ-80 04080
www.vlada.kiev.ua

Головний редактор
Марина Марченко
euro@kis.kiev.ua

Літературний редактор
Тетяна Решетняк

Дизайн — Юрій Рибачук

Наклад 4500 прим.

ІНТЕРНЕТ-ВЕРСІЯ:
www.delukr.cec.eu.int

Зміст

Подія
Кінцевий акорд грецького
Президентства 2-3

Президентство ЄС
Італія стартує 4

Розширення ЄС 5

Tacis 6-7

Спільна
сільськогосподарська
політика 8-9

Новини
Представництва 10

Ширша Європа
Новий інструмент
сусідської співпраці 11

Європейська мозаїка . . 12-13

Книжкова полиця 13

Європейська культура
Восьмий фестиваль
єврокіна 14

Цікаво 15

● *Створення посади міністра закордонних справ ЄС.* Він провадитиме спільну зовнішню й безпекову політику і буде одночасно віце-президентом Комісії. Міністра так само обиратиме кваліфікованою більшістю Європейська Рада.

● *"Уцільнення" Комісії.* Всі державні члени матимуть своїх представників у Комісії, та не всі комісари матимуть право голосувати. Від 2009 року Комісія нараховуватиме 15 членів з правом голосу, разом з президентом та віце-президентом. Різні країни представлятимуться по черзі на засадах "рівноправної ротації" під час кожного оновлення складу Комісії.

● *Розширення повноважень Європейського Парламенту.* Право Парламенту на спільне з Радою ухвалення рішень пошириться на численні галузі юстиції та внутрішніх справ, де наразі вирішує Рада одноособово. Крім того, Європарламент матиме останнє слово щодо всіх витрат Союзу, а не лише по деяких статтях, як нині.

● *Розширення і спрощення процедури голосування кваліфікованою більшістю.* В Союзі з 25 країн ухвалити рішення однотайно може виявитися нездійсненним завданням. Тож проект пропонує розширити поле застосування кваліфікованої більшості, зокрема, на питанні імміграції та надання притулку. Натомість в галузі спільної зовнішньої політики, за винятком кількох конкретних випадків, однотайність лишається правилом для ухвалення рішення. Право вето зберігається і в податковій сфері. Втім Конституція надає Раді право своїм рішенням (однотайним) поширювати процедуру голосування кваліфікованою більшістю і на інші галузі. Проект пропонує вважати кваліфікованою більшістю таку кількість голосів, яка представляє більшість держав-членів і щонайменше 60% населення ЄС. Така спрощена більшість має замінити з 2009 року надзвичайно складну процедуру підрахунку, закладену Ніщською угодою.

● *Оборона.* Тісніша співпраця в галузі оборони стане можливою між будь-якими державами-членами, які цього забажають. Проект містить так званий "параграф безпеки", що передбачає спільні дії всіх країн ЄС в боротьбі з тероризмом.

● *Право народної ініціативи.* В разі, якщо мільйон або більше європейських громадян (розподіл по країнах буде визначений пізніше) цього вимагають, Комісія "покликана висунути відповідну законодавчу ініціативу".

● *Одна єдина Європа.* Єдина конституційна угода має замінити суму всіх союзних угод і стерти різницю між ЄС та Європейським Співтовариством. Відтак існуватиме одна єдина Європа, здатна як юридична особа підписувати міжнародні угоди.

Імміграція, кордони і надання притулку. Формування спільної політики ЄС в галузі надання притулку та імміграції розпочалося ще 1999 року в Тампері, однак наразі вона нагадує щось на кшталт "законотворчої лабораторії", де одна за одною народжуються нові ініціативи, на втілення яких тривіально немає грошей. Саміт в Салоніках надав нового, цілком конкретного імпульсу розвитку спільного підходу до проблем імміграції — виділив на це гроші. На пропозицію Комісії 140 мільйонів євро Союз має намір спрямувати, зокрема, на створення єдиної бази даних виданих віз, укріплення кордонів та прикордонну співпрацю, а також на боротьбу з нелегальними іммігрантами. Щодо останніх, вже наступного року Комісія планує разом з наданням візи вносити у візні документи і в базу даних біометричні дані гостей (відбитки пальців, "фотографію" райдужної оболонки ока тощо); це дозволить ефективно контролювати транскордонний рух. "...Наші кордони дуже, дуже довгі, і їх дуже важко охороняти," — сказав Романо Проді. Сам Євросоюз, без допомоги ззовні, не вправиться з проблемою нелегальної імміграції. Саме тому Європейська Рада відзначила у своїх висновках такий аспект цієї проблеми, як співпраця з країнами, що слугують джерелом емігрантів до ЄС. Йдеться як про реадмісію нелегалів, так і про спільні проекти з обладнання пунктів перетину кордону належним устаткуванням. Нарешті, з подачі грецького Президентства, офіційно прозвучала й думка про те, що треба створити можливості та механізми легальної еміграції до ЄС не лише гнаних і переслідуваних. ЄС має потребу в іммігрантах як для поліпшення демографічної ситуації, так і через брак робочих рук і мізків у певних галузях. "Хочу запевнити вас, що крок за кроком ми таки сформуємо спільну імміграційну політику, в рамках якої вирішуватимуться проблеми як легальних, так і нелегальних іммігрантів," — сказав грецький прем'єр Костас Сімітіс.

Новий президент Європейського Центрального Банку. Хоча ніякої офіційної домовленості про те, хто саме має стати наступником Віма Дуйзенберга на посаді президента ЄЦБ не існувало, французький уряд ніколи не приховував, що ним повинен стати француз. Мало того, подекують (в німецькій пресі), що 1998 року Франція підтримала кандидатуру 63-річного голландця Дуйзенберга лише за умови, що відпрацювавши половину 8-річного терміну, він піде на пенсію, звільнивши місце для

француза. І вже тоді було відомо, для якого саме француза — для голови французького центробанку ("Banque de France") Жана-Клода Тріше. Цілком логічна зміна за неписаним правилом Союзу: маленьку державу (Нідерланди) заступає велика (Франція). Втім Дуйзенбергу довелося двічі відкладати свою відставку, щоб дочекатися, поки суд звільнить Тріше від звинувачень у причетності до скандалу з банком "Credit Lyonnais", що триває вже кілька років. Це сталося 18 червня, а 20 червня на саміті глави держав та урядів ЄС підтримали його кандидатуру на посаду президента Європейського Центрального Банку.

Вім Дуйзенберг

Жан-Клод Тріше

Жану-Клоду Тріше 60 років. Випускник вищої школи управління "ENA" (як і Ширак, д'Естен і багатьох інших), він належить до верхків французького суспільства. Зробив блискучу кар'єру, і вже 10 років очолює "Banque de France". Дали, за процедурою, Тріше має "рекомендувати" Рада міністрів фінансів ЄС (Екофін), а у вересні він постане перед Європарламентом. Схвальний відгук останнього означатиме офіційне призначення.

Саміт ЄС — Західні Балкани, 21 червня, Салоніки. "Ми, глави держав та урядів держав-членів Європейського Союзу, країн, що вступають до ЄС, кандидатів, а також Албанії, Боснії та Герцеговини, Хорватії, Колишньої Югославської Республіки Македонія, Сербії та Чорногорії як потенційних кандидатів, і Президент Європейської Комісії, в присутності Президента Європейського Парламенту, Генерального секретаря Ради, спеціального представника Генерального секретаря ООН в Косові, спеціального координатора Пакту стабільності для Південно-Східної Європи та Верховного представника в Боснії та Герцеговині, зібравшись в Салоніках, домовились про таке", — так починається декларація, що стала підсумком саміту ЄС — Західні Балкани. Власне, головна думка висловлена вже в перших рядках — "...як потенційні кандидати". Саміт підтвердив неухильний курс обох сторін назустріч і, хоча не назвав жодних конкретних дат, не залишив жодних сумнівів щодо факт майбутнього возз'єднання ЄС з Балканами. "Ми вважаємо вступ балканських країн до ЄС необхідною", — поставив крапку прем'єр-міністр Греції.

2 липня прем'єр-міністр Італії Сільвіо Берлусконі представляв, як заведено, програму Президентства Європейському Парламенту в Страсбурзі, а 4 липня в Римі відбулася традиційна зустріч "команд" Європейської Комісії та уряду країни-президента в повному складі. Берлусконі відмовився від інавгураційного туру Європою, до якого зазвичай вдаються президенти Ради на початку терміну. "Треба відмовлятися від цієї традиції", — сказав він. — Колись нас було шестеро, нині вже 25, а невдовзі буде 28, до того ж є телефон та Інтернет".

закону — зовсім інше. Тож конференція обіцяє бути гарячою, тим більше в розширеному товаристві з 25 глав держав та урядів. Від самого початку налагодити конструктивну роботу — от в чому полягає завдання Італії. До того ж Берлусконі сподівається, що нову конституційну угоду, яка за планами буде готова до червня 2004 року, заради продовження історичної традиції підписуватимуть в Римі.

● **Європейська економіка**

В економіці коником італійського Президентства є пріоритетний розвиток інфраструкту-

ступивши на Президентство, Італія примножить свої зусилля щодо євроінтеграції Туреччини. Водночас італійський міністр з європейських справ Рокко Бутільоне заявив в інтерв'ю, що Туреччина не готова вступати до ЄС, бо це не демократична країна.

● **Безпека громадян**

Йдеться тут і про боротьбу з тероризмом, і про спільні поліцейні акції, і про співпрацю в галузі правосуддя. Та наріжним каменем, без сумніву, лишається спільна політика щодо нелегальної імміграції, тим більше, що питання це для Італії дуже гостре.

ПРИСТЕБНІТЬ ПАСКИ БЕЗПЕКИ, ІТАЛІЯ СТАРТУЄ

З 1 липня 2003 року Раду ЄС на пірвою очолила Італія

Логотип італійського Президентства складається зі стилізованих "Е" та "U" від EU (ЄС), оздоблених кольорами італійського прапора та зірчато-синьою європейською символікою.

Міністр закордонних справ Італії Франко Фраттіні представляє журналістам програму Президентства, Рим, 1 липня 2003 року.

www.ueitalia2003.it

До речі, з Інтернетом в Італії стався конфуз. Стандартну для Президентства ЄС адресу www.eu2003.it ще півтора року тому зареєстрував на себе кмітливий студент з міста Гент (Бельгія). Тож італійцям довелося задовольнитися довшим варіантом www.ueitalia2003.it. Та майбутньому фламандському юристу цього здалося замало, він запустив свій сайт одночасно з президентським і присвятив його критиці Берлусконі. Головний редактор брюссельського тижневика про ЄС "European Voice" Деніс Ландсберт-Нун запевняє, що перекупив у студента "вкрадену" інтернет-адресу за 130 євро і подарував її італійцям. Але Президентство досі не скористалося подарунком, і адреса, як і раніше, виводить на приватний сайт Вутера Коппенса.

Щоб не потрапити в таку ж пастку, ірландці, які заступають італійців з 1 січня, зареєстрували свій сайт завчасно. Поки що адреса www.eu2004.ie приводить користувача на сторінку міністерства закордонних справ Ірландії.

ПРІОРИТЕТИ ПРЕЗИДЕНТСТВА

www.ueitalia2003.it/EN/LaPresidenzaInforma/Programma

● **Міжурядова конференція**

На середину жовтня заплановано відкриття Міжурядової конференції, що має узгодити текст нової Конституції ЄС. На етапі проектування обговорення відбувалось порівняно спокійно. Але "прийняти за основу" — одне, а затвердити остаточний варіант головного

Прем'єр-міністр Італії, голова Ради ЄС Сільвіо Берлусконі в Європейському Парламенті, Страсбург, 2 липня 2003 року.

ри, зокрема європейських транспортних мереж. Рецепт прискорення полягає в ширшому залученні державних інвестицій за участі Європейського інвестиційного банку.

● **До ширшої Європи**

На географію Європи в італійців, як відомо, свій, особливий погляд. І хоча в офіційній програмі цього немає, всі пам'ятають заяву Берлусконі про приєднання до ЄС Росії та Ізраїлю, так би мовити, "від британських до червоних морів". Втім поки що Президентство обіцяє зосередитись на поточних завданнях: завершення переговорів з Румунією та Болгарією і готування до початку переговорів із західно-балканськими країнами. Туреччину також згадують в одному реченні зі словом "переговори"; шоправда, тут не все зрозуміло. Перебуваючи в травні з візитом в Анкарі, італійській прем'єр запевнив, що, за-

● **Європейська присутність у світі**

"Європа мусить стати сильною авторитетною фігурою на міжнародному рівні." Щоб цього досягти, вона повинна, на думку італійського Президентства, "говорити одним голосом і втручатися в головні регіони конфліктів на планеті в дусі відкритої та плідної співпраці зі Сполученими Штатами". "Можна бути великим європейцем, президентом "найбільш європейської" з європейських країн і водночас великим другом найбільшої в світі демократії — Сполучених Штатів Америки", — вважає Сільвіо Берлусконі.

Як і багато інших світових лідерів, італійський прем'єр мріє захити довічної слави, залагодивши палестинсько-ізраїльський конфлікт. Він наполягає на скликанні міжнародної мирної конференції з Близького Сходу і настирливо пропонує Сицилію, як місце її проведення. Воєнних конфліктів ця древня земля бачила чимало. Тут народився і загинув геніальний Архімед, захищаючи острів від римлян (3 ст. до н. е.); 1860 року полум'яний Гарібальді приєднав Сицилію до Італії; з її ім'ям пов'язаний і сумновідомий "сицилійський союз". Справді, це було б чудово, якби Берлусконі зміг втілити свої амбітні миротворчі плани, — весь світ зітхнув би з полегшенням. На жаль, його попередні кроки не навіюють оптимізму: відвідавши минулого місяця Ізраїль, прем'єр завітав лише до Шарона, а з палестинськими лідерами зустрітися не схотів. Навряд чи вони так швидко проковтнуть образу і примчать миритися в Палермо.

Марія Запара

В червні дві найбільші за населенням країни з-поміж першочергових кандидатів на вступ до ЄС висловили на референдумах своє ставлення до членства в Союзі. Обидві — й Польща, і Чехія — сказали єдиній Європі "так". На черзі два останніх референдуми: в Естонії — 14-го вересня, і в Латвії — 20-го. На Кіпрі вирішили референдум не проводити.

ВЕЛИКА І ГОРДА НАЦІЯ

Референдум в Польщі, так само, як раніше в Литві та Словаччині тривав два дні, щоб надати виборцям можливість підтягтися. Загалом 58,8% електорату з'явилися 7-го і 8-го червня на виборчі дільниці, і більшістю в 77,45% голосів підтримали наміри уряду привести країну до ЄС.

Романо Проді оцінив подію як "поворот в історії Європи". Дійсно, саме з Польщею в першу чергу асоціюється в західноєвропейців ця сама Східна Європа, і саме з поверненням Польщі в лоно Європи (Західної) реванш щодо колишнього радянського блоку можна вважати завершеним. "Велика і горда нація перегортає нині сторінку трагічного століття і невдовзі посяде те місце, яке їй належало від самого початку процесу європейської інтеграції", — заявив Президент Європейської Комісії.

Втім, європейська преса відгукнулася на результати польського референдуму доволі обережно. На думку італійської "Corriere della Sera", зокрема, до Союзу вступає країна, не надто схильна грати в інтеграцію. "Польща зробила вибір на користь ЄС, але поводить ся іноді так, ніби її стосунки зі Сполученими Штатами мають гарантувати їй більшу автономію." Польща й справді своєю готовністю до трансатлантичної співпраці мало не перевершила "завжди готову" Велику Британію, виявляючи при цьому повну незалежність від думки своїх європейських сусідів. Натомість, в Союзі з 25 членів найбільше, вочевидь, цінуватиметься уміння грати в команді, бо інакше він просто розвалиться. І гордість тут бажано плекати європейську, а незалежність проявляти від будь-якого тиску ззовні, хоч би й від пристрасних заокеанських обіймів.

ПРАЗЬКЕ ЛІТО 2003

Чеський референдум притягнув до себе меншу увагу, ніж польський. По-перше, тому, що він відбувся б за будь-якої активності електорату — мінімальна кількість виборців законом не обумовлена, а по-друге, Прага для західноєвропейців давно вже майже "своя", і в результатах ніхто не сумнівався.

Чехи ходили до урн 13 і 14 червня. Прийшло трохи більше половини (55,21%), 77,33% з яких проголосували за вступ. "Празька весна" 1968 року переконала мене в тому, що чехів не треба вчити свободи, демократії та правам людини", — сказав з цього приводу комісар з розширення Гюнтер Ферхойген, — "Надзвичайна чутливість чехів у питаннях рівноправності, прав людини та рівних можливостей піде на користь всьому Європейському Союзу, як і добрі стосунки з нашими сусідами."

Польща. Краків

Чехія. Прага

ДАНІЯ ПЕРША РАТИФІКУВАЛА УГОДУ ПРО ВСТУП

11 червня 2003 року першою з 15 членів ЄС Данія завершила процедуру ратифікації Угоди про вступ до ЄС десяти нових членів, підписану 16 квітня в Атенях. 4 квітня за неї проголосувала переважна більшість парламентаріїв, а 10 червня рішення депутатів схвалила королева Маргрет. "Це чудове підтвердження багаторічної відданості Данії справі розширення ЄС на схід", — зауважив міністр закордонних справ країни Пер Стіг Моеллер.

ЩО ДАЛІ НА СХІД, ТО БІЛЬШЕ ГЕРОЇНУ

Новобранці ЄС, держави Центральної та Східної Європи, водночас є транзитними країнами на шляху афганської опію до ЄС. За даними Європейського центру моніторингу наркотиків і токсикології (www.emcdda.eu.int) останніми роками наркоманія в цих країнах зростає загрозливими темпами, вступити в боротьбу з якими Союз двадцяти п'яти зовсім не готовий. До того ж, східноєвропейці виявились, на жаль, "здібними" учнями, які швидко переймають способи споживання дурману як на Сході, так і на Заході. Якщо в Західній Європі "мода" на героїнові ін'єкції вже минає, в Східній Європі вона саме в розпалі з усім букетом сумних наслідків: зараження на СНІД, гепатити В і С тощо. Водночас, і модне на Заході "споживання синтетичних наркотиків, зокрема, екстазі, поширюється серед молоді вибухово", — каже генеральний директор Центру Георг Естівенар. Якщо в Європі з 15 членів кількість "проблемних" споживачів опіатів коливалась за різними оцінками від 1 до 1,5 мільйонів, то разом з Центральною та Східною Європою "ми дуже швидко перейдемо за 2 мільйони", — передбачає він.

Цього року виробництво опію в Афганістані зросло неймовірно: 3400 тонн у порівнянні з 200 тонн 2000 року. "Ми, серед 15 держав-членів досягли певної стабілізації споживання героїну, але в нас є явний потенціал зростання попиту в країнах-вступниках," — попереджає Естівенар. Ситуація ускладнюється ще й тим, що "проблеми наркоманії не входять до компетенції Союзу, тож наразі в ЄС провадиться 15 різних політик, а матимемо всі 25."

ТАСІС

ПРОГРАМА ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ КРАЇНАМ СНД ТА МОНГОЛІЇ

ЗАПРОШЕННЯ ДО НАДАННЯ ПРОЕКТНИХ ПРОПОЗИЦІЙ

Представництво Європейської Комісії в Україні оголошує постійний конкурс проектних пропозицій в рамках програми "Бістро" (ECDELUKR/BISTRO/2001/1)

Загальна мета програми „Бістро” полягає в підтримці переходу до демократичного суспільства та ринкової економіки в Україні. Програма спрямована на доповнення головних програм Тасіс в Україні через надання оперативного і гнучкого механізму підтримки маломасштабних проектів технічної допомоги. Загальна сума, виділена в межах даного Запрошення, складає 1 мільйон євро.

Індикативна програма Тасіс на 2002-2003 роки визначає три галузі співпраці:

- підтримка інституційної, правової й адміністративної реформ;
- підтримка приватного сектора та сприяння економічному розвитку;
- підтримка в подоланні соціальних наслідків перехідного періоду.

Проекти мають виконуватись в Україні не довше 12 календарних місяців. Максимальний бюджет проекту — 199,999 євро. Зазвичай бюджет проекту варіюється від 40 до 200 тисяч євро.

Право участі: хто має право подавати заявку

Проектні пропозиції повинні подавати організації, засновані згідно з вимогами законодавства України без іноземної участі (можуть вимагатися установчі та реєстраційні документи).

Попередня дата повідомлення про результати оцінювання проекту
Відбірковий комітет оцінює та вибирає заявки кожні 2 місяці і відповідно до цього графіка заявники отримуватимуть повідомлення.

Критерії відбору

Вивчення й оцінювання заявок проводитиме Європейська Комісія згідно з положеннями розділів 2 і 3 "Інструкції для кандидатів на участь у програмі" (див. сайт www.delukr.cec.eu.int).

Після відбору заявки Представництво Європейської Комісії в Україні, здійсню-

ватиме відбір підрядника, що надаватиме послуги з реалізації проекту, відповідно до процедур, передбачених практичним керівництвом з укладання контракту в межах зовнішньої допомоги (див. сайт europa.eu.int/comm/europeaid/index_en.htm).

Заявки не повинні містити жодних згадок про потенційних підрядників, які можуть надавати послуги. **Будь-яка компанія чи приватна особа, що беруть участь в підготованні проекту або заявки вилучаються зі складу учасників тендера через цю підготовчу роботу.**

Формат заявки та необхідна інформація

Заявки мають бути подані із використанням **стандартних документів (технічне завдання, стислий опис проекту)**, що є додатком до "Інструкції для кандидатів на участь у програмі" (див. сайт www.delukr.cec.eu.int). Необхідно чітко дотримуватись формату цих стандартних документів і відповідних інструкцій.

До кожної заявки заявник повинен додати **підписаний оригінал англійською й українською мовами (по одному на кожну), дві копії заявки (англійською мовою) та дискету із версією заявки англійською мовою.** До кожної заявки повинен додаватися супровідний лист.

Термін подання заявок

Це запрошення до надання проектних пропозицій є відкритим, без жодних часових обмежень аж до повідомлення про припинення прийому пропозицій на веб-сайті www.delukr.cec.eu.int.

Докладніша інформація

Докладна інформація про це запрошення міститься в "Інструкції для кандидатів на участь у програмі", що публікується разом із даним повідомленням на веб-сайті Представництва Європейської Комісії в Україні: www.delukr.cec.eu.int.

Будь-які питання стосовно запрошення мають надсилатися (разом з посиланням на публікацію цього Запрошення ECDELUKR/BISTRO/2001/1) на адресу електронної пошти: alexander.klitko@cec.eu.int або vira.fedorenko@cec.eu.int. Рекомендуємо всім заявникам регулярно відвідувати зазначену веб-сторінку в Інтернеті, оскільки Європейська Комісія публікує відповіді на найпоширеніші запитання).

ПРОЕКТ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України та Представництво Європейської Комісії в Україні започаткували Проект реструктуризації підприємств, який має на меті підтримати 22 дієздатні приватні або приватизовані підприємства України через підвищення їхньої конкурентоспроможності, впровадження сучасних механізмів управління і забезпечення експертної підтримки з боку іноземних та вітчизняних консультантів. Зокрема, проект спрямований на досягнення таких результатів:

- реального покращення господарської діяльності підприємств-партнерів, що його можна оцінити за об'єктивними показниками, як от підвищення продуктивності, оптимізація руху грошових коштів тощо;
- впровадження на підприємствах-партнерах сучасних ефективних підходів і механізмів управління;
- усвідомлення підприємствами цінності консалтингових послуг і найкращих способів їх використання;
- підвищення попиту на консалтингові послуги; виведення українських консалтингових компаній на передові позиції на ринку консалтингових послуг.

Проект передбачає проведення програми тренінгів, спрямованих на сприяння ширшому застосуванню сучасних бізнес навичок і передової практики господарювання керівниками підприємств, українськими консультантами, відповідними посадовими особами, фахівцями з питань тренінгів тощо.

Проект впроваджують під керівництвом компанії БеарінгПоінт — однієї з найбільших консалтингових компаній в світі. Роботу проекту буде побудовано на аналогічних програмах з реструктуризації, що їх успішно впроваджували в Україні фахівці компанії БеарінгПоінт з 1998 року.

Відвідавши веб-сторінку проекту www.restructuringukraine.kiev.ua, ви можете знайти детальну інформацію про відібрані підприємства та консалтингові компанії або зареєструватися для участі в тренінгах.

ЄС НАДАЄ УКРАЇНСЬКИМ ГОСПОДАРСТВАМ НОВІ ДОРАДЧІ СЛУЖБИ

Добігає кінця проект Тасіс зі створення трьох центрів підтримки сільськогосподарських підприємств в Україні, який триває з січня 2001 року. Наразі створено три таких центри в Чернігівській, Миколаївській і Луганській областях і навчально-координаційний центр в Києві.

Кожен з трьох центрів підтримки приватних господарств (ЦППГ) створив по три районних офіси, яким він допомагає проводити навчання, надає інформацію та дорадчі матеріали. ЦППГ і районні офіси існуватимуть після закінчення проекту за рахунок надання платних послуг і, як сподіваються, державного/обласного фінансування з наявних бюджетних статей і/або з нової бюджетної статті відповідно до запланованого Закону про сільськогосподарську дорадчу діяльність. У кожному

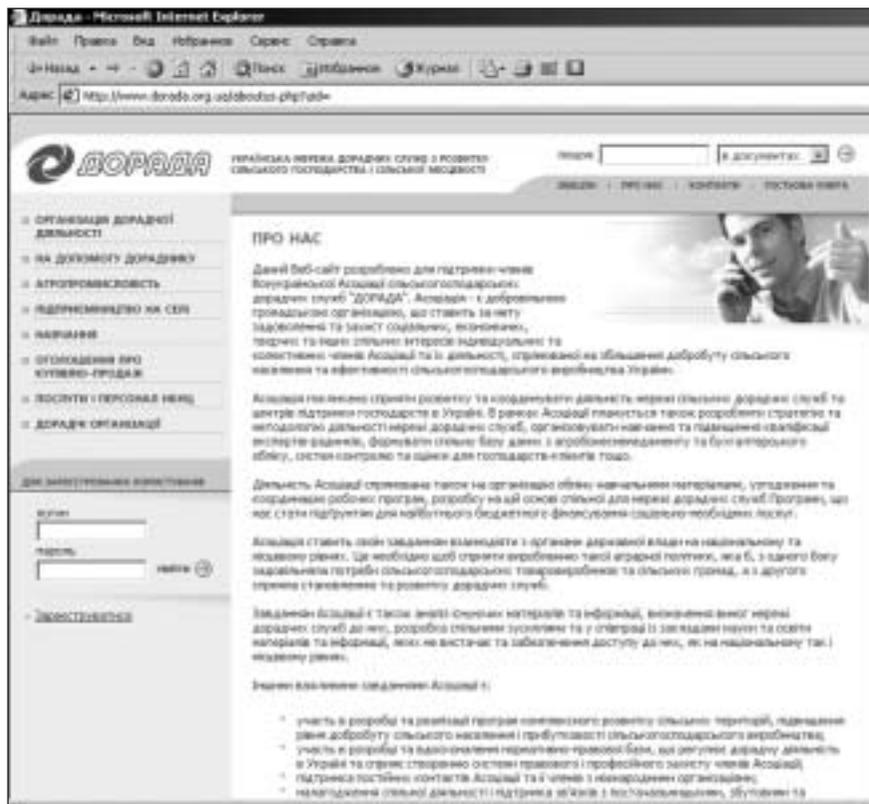
з трьох центрів працює по 11 українських експертів, з яких п'ять — у ЦППГ і шість — у трьох районних офісах. Вони надають платні консультації, поради, проводять навчання для всіх типів господарств — селянсько-фермерських, великих реформованих і підсобних. Кожен ЦППГ також заробляє гроші, допомагаючи агропромисловим компаніям у своїх областях налагодити зв'язки з господарствами. ЦППГ впроваджували інтенсивну програму поширення, в яку залучили понад дві тисячі учасників з господарств, відповідних місцевих організацій і засобів масової інформації, що відвідали 65 семінарів і польових днів у пілотних господарствах за час діяльності проекту.

Навчально-координаційний центр створений у співпраці з іншими донорами й українськими партнерами. Він не надає послуги безпосередньо господарствам, а здійснює навчання, надає інформацію та підтримку як трьом новоствореним центрам підтримки приватних господарств, так і мережі 14

інших сільськогосподарських/сільських дорадчих служб в 11 областях. Він також допомагає розвитку нових подібних служб в областях, де таких немає або вони недостатньо розвинуті.

Навчально-координаційний центр продовжить свою діяльність після закінчення проекту, тісно співпрацюючи з Міністерством агропромислової політики України, програмою Тасіс та іншими донорами. Він отримуватиме деякі надходження від центрів підтримки приватних господарств і сільськогосподарських/сільських дорадчих служб і, можливо, від сільськогосподарських навчальних закладів. Він також отримуватиме фінансування, надаючи платні послуги окремим донорам (США і Канада вже дали зобов'язання) і, як сподіваються, деяким основним агропромисловим компаніям. Він також може отримувати державне фінансування з наявних бюджетних статей і/або з нової бюджетної статті відповідно до запланованого Закону про сільськогосподарську дорадчу діяльність.

РЕФОРМА, ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ЯКОЇ СТІЛЬКИ ГОВОРИЛИ, ЗДІЙСНИЛАСЬ. УРА?

"Пані та панове, аграрна реформа узгоджена. Сьогоднішній день відзначає початок нової ери. Європейська сільськогосподарська політика зміниться докорінно." Так почав свій виступ перед журналістами Франц Фішлер після засідання Ради міністрів сільського господарства ЄС 26 червня 2003 року в Люксембурзі.

Три раунди важких переговорів упродовж трьох тижнів нарешті дали очікуваний результат. Зібравшись 26 червня мало не до схід сонця, міністри досягли згоди о 7:30 ранку! "Йдеться про історичне для майбутнього європейського сільського господарства і європейських фермерів рішення, яке зміцнить позицію ЄС під час важких переговорів" в рамках СОР у вересні в Канкуні, — підсумував міністр сільського господарства Греції Георгіус Дріс, закриваючи засідання.

Вироблений компроміс між пропозиціями Комісії та часом полярно протилежними вимогами держав-членів — справді ювелірна робота. "Нам пощастило досягти згоди так, що не залишилось ні переможених, ні переможців," — запевняє Франц Фішлер. Сам він задоволений тим, що вдалося зберегти головний дух реформи: переорієнтація сільського господарства на високу якість і збереження природи. Та щоб досягти цього, довелося піти на вагомі поступки. Фішлер прагнув скасувати залежність між прямими виплатами фермерам і кількістю виробленої ними продукції. Але під тиском таких країн, як Франція та Іспанія, часткову залежність довелося зберегти, зокрема, у хліборобстві та виробництві яловичини. Тих чи інших поступок домоглися всі держави, кожна країна отримала свій шматочок цукру, щоб підсолодити собі гірку пігулку реформи. Реформування почнеться 2005 року.

Ключові елементи реформи

Заохочувати якість, а не кількість.

Реформа передбачає об'єднання з 1 січня 2005 року більшості нинішніх прямих виплат в єдину дотацію, сума якої буде розрахована на базі показників 2000-2002 року; кожна держава-член отримає свою дотаційну квоту. Ідея — розірвати зв'язок між сумою виплат і рівнем виробництва, який сприяє створенню надлишків продукції. Компроміс, однак, полягає в тому, що зв'язок розривається лише частково. У виробництві зернових — на 75%; у виробництві яловичини запропоновано на вибір або зберегти 100% прямих виплат за корів з телятами і "розв'язати" 60% виплат за м'ясо, або ж зберегти всі виплати за м'ясо і "розв'язати" 25% виплат за бичків. Тим, хто розводить овець та кіз зберегли 50% прямих виплат пропорційних кількості продукції. Ще до 10% від суми єдиної дотації держави-члени можуть доплачувати своїм фермерам, щоб заохочувати певні види виробництв, важливих для природи і якості продукції.

Збереження природного довкілля. Надання єдиної виплати виробнику обумовлено певними "зеленими" вимогами: фермер повинен дотримуватись європейських стандартів щодо збереження природи, безпеки продуктів, здоров'я і благополуччя тварин, а також підтримувати землю в хорошому стані. У разі невиконання цих вимог передбачено скорочення компенсаційної виплати.

Переорієнтація і модуляція. Щоб не засмучувати Францію, яку дратує вже саме слово "скорочення" (прямих виплат), його замінили туманним терміном "модуляція". Суть, однак, залишилась незмінною. Компенсаційні виплати великим господарствам, які отримують від ЄС понад 5000 євро на рік, поступово і дуже повільно почнуть скорочувати:

2005 року — на 3%, 2006-го — на 4%, а з 2007-го до 2013 — на 5%. Заощаджені кошти (а п'ятивідсоткова "модуляція" дозволить зберегти 1,2 мільярди євро) спрямують на розвиток сільських районів. Причому 80% переорієнтованих грошей повертатиметься до держави-члена, з якої вони походять, а залишок розподілятиметься між найбільш розвиненими аграрними регіонами.

Фінансова дисципліна. Верхня межа витрат на ССП, визначена до 2013 року, не повинна порушуватись. Передбачений механізм регуляції витрат в разі небезпечного наближення до "стелі", та резервний фонд.

Перегляд ринкових заходів в рамках ССП. Інтервенційні ціни на зернові лишатимуться незмінними (базова ціна — 63 євро за тону). Натомість сезонні надбавки скоротять на 50%. Щоб уникнути накопичення надлишків зернових (т. з. "інтервенційні запаси", які держава у разі перевиробництва скуповує у фермерів за твердими інтервенційними цінами), жито поступово буде виключено з інтервенційної системи. Крім того, запроваджуються різноманітні заохочувальні виплати, що мають на меті стимулювати той чи інший вид продукції. Так додаткова допомога в розмірі 45 євро на гектар пашні надаватиметься тим, хто вирощує зерно для виробництва палива. Нагороду отримають і хлібороби, які культивують високоякісну пшеницю, що йде на виробництво манки й макаронів.

Дуже обережно взялися до реформування молочної промисловості, а таких "святих корів" як оливки й тютюн взагалі не чіпали — відклали на осінь. Система квот на виробництво молока для кожної країни-члена зберігатиметься, поступово змінюючись до 2014-2015 років. Натомість інтервенційні ціни на масло та знежирене молоко зменшуватимуться.

Переможених і переможців нема, та задоволені не всі

Генеральний директор Світової організації торгівлі (СОТ) Сулачай Панітчпакді вважає, що досягнута між країнами ЄС згода щодо реформування ССП, мусить підштовхнути багатосторонні переговори в рамках СОТ, в яких сільське господарство — головний камінь спотикання. "Нам ще потрібно розібратися в суті цієї згоди, але вона, принаймні, дає новий імпульс нашим переговорам", — зауважив він 26 червня в Женеві, де цього ж таки дня відновилися переговори СОТ про скорочення державних субсидій в аграрному секторі.

Натомість європейські спілки аграріїв не відчують оптимізму щодо наслідків реформи. "Ми незадоволені досягнутою згодою", — заявив речник двох найбільших європейських об'єднань землеробів "СОРА" та "СОГЕСА". "Європа зрештою закінчить як Швейцарія: мальовничий краєвид, але без виробництва". "Це типовий єсєвський компроміс, який децидує дає кожному, в кожного потроху забирає і створює величезні труднощі тим, хто намагається його втілювати", — каже президент "DBV", німецького союзу фермерів. Французькі ж аграрії, за словами голови найбільшої національної профспілки "FNSEA", взагалі почуваються "глибоко розчарованими". На їхню думку, реформа розпочала процес руйнування ССП, який має завершитися ренаціоналізацією аграрної політики.

Цікаво, що критикують реформи і з, так би мовити, протилежного табору. Фонд дикої природи ("World Wildlife Fund", WWF) звинувачує ЄС в тому, що "міністри вже вкотре не виконали своєї обіцянки створити таку аграрну політику, яка б не шкодила природі".

СПІЛЬНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ПОЛІТИКА: ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

"Спільна сільськогосподарська політика (Common Agriculture Policy, CAP), пізніше розкритикована як така, що поглинає кошти ЄС і перешкоджає досягненню міжнародної торговельної згоди, завдячує своїм існуванням де Голлю. В 1960-х роках ССП стала дієвим інструментом солідаризації Співтовариства і допомогла реструктурувати західноєвропейське сільське господарство, яке на той час занепадало. Мало того, без ССП не було б ніякого співтовариства. Так само, як французький парламент успішно наполіг на включенні положень про сільське господарство до Римської угоди, де Голль, в свою чергу, висунув їх запровадження як умову запровадження угоди в цілому. Митний союз та спільний зовнішній тариф стали можливими завдяки, а не всупереч ССП."

Наведений нижче уривок з книги Дезмонда Дайнена "Ever Closer Union", проливає світло на те, як і чому сформувався в ЄС "культ" сільського господарства

"Спільна сільськогосподарська політика (ССП) — одна з найдавніших і найсуперечливіших напрямів політики Європейського Союзу. ССП поширюється майже на всі аспекти землеробства в ЄС, яке, внаслідок послідовних розширень, сформувалося в надзвичайно різноплановий аграрний сектор. Він поєднує великі фабрики-ферми і маленькі сімейні господарства в болотистих низинах Голландії, горах Австрії, на морозному півночі Фінляндії та спекотливому італійському півдні. Асортимент продуктів сільського господарства, якими займається ССП, настільки ж різноманітний, як і розміри і типи господарств Союзу: від зернових, яловичини, молока, оливкової олії, фруктів та овочів до тютюну і оленини. В сільському господарстві ЄС працює 8 мільйонів чоловік (5,3% працівників), а експорт сільгосппродуктів становить 8% всього експорту ЄС.

ССП суперечлива через те, що вона дорога, марнотратна і завдає шкоди природі. Вона коштує ЄС близько 50 мільйонів євро на рік, створює колосальний надлишок харчів, що зберігаються по всьому Союзу, і потурає забрудненню землі та води через надмірне використання фермерами добрив. Завдяки своїй складності та щедрості, ССП потерпає від поганого управління і масштабних зловживань. Крім того, обмежуючи імпорт і надаючи експортні субсидії, вона створює ЄС проблеми у міжнародних економічних відносинах. Насамкінець, криза 1996 року, викликана епідемією бичачої губчастої енцефалопатії (коров'ячого сказу), стала приводом для широкої громадської критики на адресу ССП. Все це є достатньої підставою для негайних радикальних реформ в ССП.

Втім, один додатковий фактор відіграв ключову роль в нинішніх зусиллях реформувати ССП: вступ до ЄС багатьох держав Центральної та Східної Європи, які в цілому, мають великий і бідний аграрний сектор. Тож майбутня реформа ССП може й невідворотна, але обов'язково буде радикальною. ЄС рухається від системи цінної підтримки до надання прямої дотації, але ще зовсім не готовий відмовитись від широкомасштабного субсидування сільського господарства. З подання Франції, ЄС пояснює потребу в субсидіях тим, що сільське господарство в Європейському Союзі відрізняється від такого в будь-якій іншій частині світу, що "Європейська аграрна модель", яка поєднує соціальні, природоохоронні та економічні елементи, потребує вагомій участі та підтримки з боку держави. Сільське господарство, без сумніву, унікальний сектор: їжа — це базова потреба, робота на землі носить ауру первозданності, а в хатинках фермерів присутній той романтизм, якого не знайдеш на заводі або в офісі. Можливо, саме ці моменти роблять 94,7% європейських працівників, що працюють не в сільському господарстві, більшість яких змушені виживати в реальному світі глобальної конкуренції, реструктуризації, та безробіття, такими поблагливіми до своїх колег на землі.

Ще до того, як 1958 року був започаткований ЄС, сільське господарство вже стало больовою точкою для більшості європейських урядів. Напівголодне існування значної частини населення післявоєнної Європи зробило з питання забезпечення харчами пріоритет національної безпеки. Центральне місце, яке посідає в європейській політичній культурі справа хлібороба, приналежить романтика землі та поява дуже впливового фермерського лобі додала аграрному питанню політичного значення. Зменшення відносної економічної ваги первинного сектора і відповідне падіння прибутків фермерів підвищило політичні ставки. Тож не дивно, що до середини 1950-х років сільське господарство перетворилося на сильно захищений і високо дотаційний сектор.

Попри те, що уряди в цілому підтримували ринкову інтеграцію, вони несхильні були відмовитись від традиційних інтервенційних заходів, які широко використовувалися для захисту цін на сільськогосподарські продукти і збереження доходів фермерів. Деякі країни, зокрема Німеччина та Нідерланди, воліли б взагалі вивести сільське господарство з кола спільних питань в новому ЄС, і продовжувати дотувати його на національному рівні. Французький уряд навпаки, хотів включити сільське господарство до повноважень ЄС, бо прагнув перенести тягар субсидій великого та низькопродуктивного французького аграрного сектору з національного на європейський рівень. Позаяк Франція обумовила цим створення єдиного ринку промислових товарів, її партнерам нічого іншого не лишилося, як записати в угоду зобов'язання сформувати спільну сільськогосподарську політику."

*Тут і далі в перекладі М. Марченко: Desmond Dinan, Ever Closer Union, Lynne Rienner Publishers, 1999, с. 37, 333-334.

За матеріалами офіційного сайту Представництва Європейської Комісії в Україні

<http://www.delukr.cec.eu.int/ua>

**Представництво ЄК
в Україні оголошує конкурс
на проект "Телевізійна
інформаційна кампанія"**

**В Україні розпочинається
широкомасштабний
проект запобігання обігу
наркотиків та наркоманії**

**Україна отримає переваги
від розширення ЄС**

**Тренінг "Внутрішній ринок
ЄС" для державних
службовців та юристів
приватного сектора**

**В Києві розпочав
діяльність Секретаріат
з питань прикордонного
співробітництва**

Загальною задачею проекту є розробка і реалізація телевізійної інформаційної кампанії в Україні щодо ЄС і питань, пов'язаних із ЄС з подальшою трансляцією національними і регіональними телевізійними каналами. *За додатковою інформацією та для отримання тендерних документів прохання звертатися до Представництва ЄК: Україна, Київ, 01 024 вул. Круглоуніверситетська 10, Тел.: +38 044 462 00 10. Факс: +38 230 23 90. E-mail: press@delukr.cec.eu.int*
До уваги: Голови Представництва пана Н. Жустена; URL: www.delukr.cec.eu.int

Розраховану на 5 років, програму БУМАД (Білорусь Україна та Молдова проти наркотиків) ініціював і фінансує Європейський Союз та реалізовує Програма розвитку ООН. Бюджет першої фази програми складає 2200000 євро. Основною метою програми є зменшення інтенсивності внутрішньої торгівлі наркотиками та обмеження їх потоку з зазначених держав до країн-членів ЄС.

Оскільки в країнах регіону бракує інституційної та законодавчої бази щодо боротьби з поширенням наркотиків, спеціального обладнання для ефективної протидії та навичок роботи з ними, сім проектів БУМАД спрямовані на обговорення законодавчої бази, зниження попиту на наркотики та посилення співробітництва регіонів в цьому питанні.

- Так, один із проектів спрямований на зміцнення спроможності морських портів Одеси та Іллічівська, що є основними ворітьми ввозу наркотиків в країну.
- В рамках проекту планується проведення серії семінарів для працівників митниці та прикордонників з метою їх ознайомлення з найкращими європейськими практиками боротьби з незаконним обігом наркотиків.
- Система оперативного моніторингу ситуації з наркотиками, яку також буде створено в рамках проекту згідно Стандартів ЄК для цієї галузі, дозволить швидко визначати загрози, що виникають, та використовувати оптимальні стратегії реагування.
- Тісна співпраця з громадами дозволить досягти кращих результатів, водночас підвищивши рівень довіри населення до правоохоронців. Створення мереж неурядових громадських організацій для протидії наркотикам — один з основних механізмів активізації суспільства в боротьбі з цим явищем.

Впродовж конференції, присвяченої торговим та економічним наслідкам розширення ЄС для України, Франсуаза Ле Бай, директор по Україні Генерального директорату з питань торгівлі Європейської Комісії, назвала головні причини, завдяки яким Україна отримає переваги від розширення Євросоюзу:

- збільшиться рівень добробуту в регіоні;
- підвищаться показники економічного зростання;
- український експорт отримає прямий доступ до збільшеного єдиного гармонізованого ринку ЄС, який нараховуватиме 450 мільйонів споживачів.

Україна отримає переваги від введення єдиних торгових правил, тарифів і адміністративних процедур, застосовуваних у всьому розширеному Європейському Союзі.

Окремо Представник Європейської Комісії відповіла на занепокоєння щодо підвищення тарифів, які висловлювались під час конференції. Хоча деякі тарифи зростуть, загальний рівень тарифного захисту після розширення ЄС значно знизиться, адже поточний середній рівень тарифів у ЄС дорівнює приблизно 4%, тоді як у десятиох країнах, що приєднуються, він сягає 9%.

Стосовно ж кількісних обмежень і заходів захисту торгівлі, що наразі застосовуються в країнах ЄС, пані Ле Бай зауважила, що хоча після приєднання до ЄС нові члени союзу мають застосовувати європейські заходи захисту торгівлі та квоти, але водночас повинні зняти всі кількісні обмеження, які вони використовують зараз.

Триденний семінар став черговим етапом проекту "Правничі студії в Україні: Київ та окремі регіони", який виконується в рамках програми підтримки, фінансованої програмою EuroAid з метою наближення українського законодавства до правового поля Європейського Союзу завдяки підвищенню рівня освіти з права ЄС та міжнародного права та поглибленню розуміння європейського права й процесу вироблення рішень українськими науковцями, державними службовцями та юристами приватного сектора. Трирічний проект розпочався в лютому 2002 року. Детальнішу інформацію про Проект, його здійснення та матеріали навчальних курсів можна одержати на сайті www.eulegtraining.org.ua.

Впродовж останнього десятиріччя важливою проблемою для всіх європейських держав був контроль за зростаючими потоками міграції з дотриманням прав людини та норм міжнародного права. Очікуване розширення ЄС ставить нові питання для країн по обидва боки нового східного кордону Союзу.

З метою зміцнення нових незалежних держав як важливих партнерів ЄС в галузі міграції та надання захисту шукачам притулку й біженцям і розпочато проект Європейської Комісії, ініційований Верховним комісаром ООН з питань біженців, Шведською міграційною службою та Міжнародною організацією міграції та забезпечений загальним бюджетом в 179448 євро на 12 місяців. Серед повноважень та завдань Секретаріату:

- обмін інформацією та надання експертних послуг з керування міграцією та надання притулку;
- покращення контролю кордонів та міграції, гармонізація кращих практик;
- аналіз ситуації в країнах-учасниках, вироблення пропозицій та сприяння в пошуках зовнішньої допомоги;
- організація семінарів та конференцій, видавнича діяльність, сприяння обміну досвідом.

Контакти: Тел. + 38 (044) 254-5346 / 47 Факс. + 38 (044) 573-9850

НОВИЙ ІНСТРУМЕНТ СУСІДСЬКОЇ СПІВПРАЦІ

11 березня 2003 року Європейська Комісія оприлюднила нову концепцію відносин розширеного ЄС із новими сусідами "Ширша Європа — сусідство: нові рамки відносин зі східними та південними сусідами" (далі — "Ширша Європа"), в якій йшлося про бажання Євро-союзу створити довкола своїх кордонів зону добробуту й добросусідства.

Окреслені Комісією рамки відносин поступово починають наповнюватися конкретним змістом. В червні 2003 року Рада ЄС із загальних питань і зовнішніх відносин схвалила концепцію "Ширшої Європи" й запропонувала Комісії розробити нові форми співпраці з сусідами, а також узгодити взаємодію різних спільних програм.

Наразі співробітництво на нинішніх та майбутніх зовнішніх кордонах Європейського Союзу провадиться за допомогою різних інструментів. Вони управляються різними постановами, а отже мають неоднакову спрямованість проектів та відмінну процедуру їх реалізації. Це ускладнює втілення спільних, комплексних проектів (з обох боків кордону).

Концепція нового інструменту сусідської співпраці дає можливість розвинути єдиний підхід до транскордонного співробітництва на зовнішніх кордонах Союзу. Однак вона порушує кілька важливих юридичних та бюджетних питань, пов'язаних зокрема з тим, що в ЄС джерела фінансування внутрішньої та зовнішньої діяльності розділені. Ці проблеми не

можна розв'язати одразу. До того ж нинішня фінансова перспектива Союзу визначена до 2006 року і кошти на окремі інструменти на цей період вже розподілені. Беручи до уваги ці складності, Комісія вирішила розподілити процес на два етапи: перший — віднині й до 2006 року в рамках чинних інструментів, другий, починаючи з 2007 року — коли вже буде створений та легітимізований новий інструмент сусідського співробітництва.

ПЕРША ФАЗА — 2004-2006: НОВІ ПРОГРАМИ ДОБРОСУСІДСТВА

В цей період першим кроком до нового інструменту стануть додаткові програми добросусідства. Вони базуватимуться на чинному законодавстві, але запропонують нові рішення проблем, які швидше за все постануть перед тими, хто буде втілювати проекти транскордонного співробітництва після розширення.

Програми добросусідства мають на меті прискорення економічного й соціального розвитку прикордонних регіонів; вирішення спільних проблем, таких наприклад, як охорона довкілля, медицина, а також боротьба з організованою злочинністю; надійність і безпека кордонів; підтримка різноманітних акцій, що сприяють спілкуванню між людьми по обидва боки кордону.

Програми добросусідства будуватимуться, головним чином, в правовому полі ІНТЕРРЕГ та ФАРЕ транскордон-

ний (для Румунії й Болгарії). Для України існують такі варіанти програм добросусідства: Польща-Україна-Білорусь або ж Угорщина-Словаччина-Україна.

Попри те, що нові програми фінансуватимуться в рамках чинних інструментів та бюджетної перспективи, Комісія вважає за потрібне визначити конкретну суму на їх реалізацію, а саме — 955 мільйонів євро на період 2004-2006 рр. Ці кошти розподілені між чинними інструментами співробітництва, а саме: 700 мільйонів з ІНТЕРРЕГ, 75 з Тасіс, 45 з КАРДС, 45 з Меда та 90 з ФАРЕ.

ДРУГА ФАЗА — ПІСЛЯ 2006 РОКУ: НОВИЙ ІНСТРУМЕНТ СУСІДСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

З урахуванням згаданих обставин буде створено новий універсальний інструмент для застосування в усіх регіонах, де діють чинні програми транскордонного співробітництва. Він включатиме як транскордонну, так і регіональну співпрацю і буде спрямований як на реалізацію цілей зовнішньої політики, так і на економічне й соціальне вирівнювання.

Створення такого інструменту потребує ґрунтовної підготовки, яка вже почалася. Наприкінці 2003 року Комісія планує представити пропозиції щодо нової фінансової перспективи. Спираючись на неї, буде розроблено детальнішу схему нового інструмента сусідського співробітництва на період після 2006 року.

Зараз реалізуються такі програми транскордонного співробітництва ЄС з сусідами

ІНТЕРРЕГ (INTERREG) — підтримує транскордонне і міжнаціональне співробітництво країн-членів з сусідніми країнами. Програми ІНТЕРРЕГ фінансуються з Європейських структурних фондів і тому, хоча вони й стосуються сусідів, гроші можуть бути використані лише всередині Союзу. Тож для фінансування витрат поза межами ЄС треба шукати додаткове джерело фінансування.

ФАРЕ транскордонний (PHARE CBC) — підтримує транскордонне співробітництво між державами-членами та 10 країнами-кандидатами.

Тасіс транскордонний (TACIS CBC) — підтримує транскордонне співробітництво в західних регіонах Росії, Білорусі, України та Молдови.

КАРДС (CARDS) — головний інструмент процесу стабілізації та асоціації в західно-балканських країнах.

Меда (Meda) — підтримує регіональне співробітництво між країнами південного та східного Середземномор'я, але досі не використовувався для прямого фінансування співробітництва з державами-членами.

ПАРЛАМЕНТ ВИЗНАЧИВ СТАТУС ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ

19 червня Європейський Парламент затвердив правила, що визначають порядок утворення та джерела фінансування наднаціональних партій в Європі. Транснаціональні європейські політичні партії, попри те, що вони, згідно з Маастрихтською угодою (1992), роблять "внесок у формування європейської свідомості та надають громадянам Союзу можливість висловити свою політичну волю", досі не мали легальних підстав для існування, а відповідно, й своїх коштів.

Щоб отримати статус європейської, партія повинна бути представлена щонайменше в одній четвертій держав Союзу (7 з 25) членами, яких обрано або до Європейського, або до національних чи регіональних парламентів. Починаючи з червня 2004 року після чергових виборів, європейським партіям надаватимуться кошти з загального бюджету Союзу. 15% відсотків "партійних грошей" розподілятимуться порівну, а решта — пропорційно кількості європейських парламентарів серед партійців. А їх, як відомо, найбільше в лавах Народної партії (європейські праві) та Соціалістичної партії (європейські ліві). Щодо суми, Комісія пропонує надавати партіям 8,4 мільйона євро на рік; партії ж хочуть до 10 мільйонів.

ЛЮКСЕМБУРГ ТРИМАЄ ПЕРШІСТЬ ЗА ВНЕСКАМИ В БЮДЖЕТ

Дарма що найменша країна ЄС, Люксембург, в перерахунку на душу населення, платить в союзний бюджет найбільше — 247 євро на рік. На другому місці Нідерланди, на третьому Швеція: середній голландець щорічно відраховує до спільної скриньки 209 євро, а швед — 165.

Німеччина за цією методою лише четверта (143 євро на душу населення в рік), але в абсолютних цифрах саме вона платить найбільше. За даними Федерального статистичного бюро Німеччини, країна, що наразі потерпає від економічної кризи, забезпечує 22,7% бюджету ЄС, її чистий внесок становить 14,7 мільярда євро.

"ЄВРОНОВИНИ" СВЯТКУЮТЬ ЮВІЛЕЙ

"Euronews" (www.euronews.net) — багатомовний європейський канал телебачення — відсвяткував 28 червня свій десятирічний ювілей. "Євроновини" ведуть мовлення сімома мовами (англійською, іспанською, італійською, німецькою, португальською, російською та французькою); канал сьогодні дивляться в понад сімдесят країн світу. За кількістю глядачів у Європі — 7 мільйонів — він попереду CNN (2,8 мільйона) і BBC World (1,5 мільйона). "З першого дня існування "Євроновини" поставили собі за мету відбивати позицію й інтереси європейців", — каже президент каналу Філіп Кейла. — А відколи почалося розширення, ми приділяємо багато уваги подіям на сході Європи".

Головний офіс каналу розташований в Ліоні (Франція); "Євроновини" є власністю 19 громадських телеканалів, об'єднаних в холдинг "SECEMIE".

БАЛКАНИ МІЖ ДВОХ ВОГНІВ

В дискусії, що триває між США та ЄС щодо Міжнародного кримінального суду (МКС, www.icc-cpi.int), Балканські країни змушені робити болісний вибір. Тоді як США підштовхують їх до укладання двосторонніх угод про непідсудність і невидання американських солдат, ЄС закликає неухильно дотримуватись політики Союзу на підтримку Суду. На саміті ЄС-Західні Балкани 21 червня країни регіону пообіцяли свою підтримку. Та у Сполучених Штатах, як відомо, свої методи переконання.

Міжнародний кримінальний суд створений ООН 1 липня 2002 року з метою заповнити прогалину в міжнародній правовій системі, бо Міжнародний Суд в Гаазі не розглядає суперечок між людьми, а лише між державами. Нині Римську угоду про заснування Суду ратифікували 90 країн (зі 139 підписантів). США не підписували Угоду, та хоча спочатку визнали МКС, пізніше відкликали свій підпис через побоювання, що Суд може бути використаний для досягнення політичних цілей. Рада безпеки ООН вивела американських миротворців з-під юрисдикції Суду спочатку на рік, а з першого липня 2003 року — ще на рік.

Але США цього мало: вони прагнуть отримати гарантії безкарності для своїх воїнів від кожної держави окремо. Мало того, Конгрес США визначив для країн світу кінцевий термін — 1 липня, до якого вони ще можуть добровільно підписати індульгенцію для американських солдатів.

Першою в регіоні поступилась Румунія, за нею — Албанія і Боснія та Герцеговина. Сербія та Черногорія вагаються. Останньою, вже після саміту з ЄС, 26 червня 2003 року двосторонню угоду з США підписала Македонія. Встигла. А з 2 липня США, як і обіцяли, припинили надання військової допомоги 35 найнепоступливішим. Це означає для них втрату понад 47 мільйонів доларів на рік. В Європі в "чорний список" потрапили Естонія, Латвія, Литва, Словаччина, Словенія, Болгарія, Хорватія. Як бачимо, справедливий дядечка Сем карає, незважаючи на попередні заслуги: палка підтримка США у війні з Іраком не врятувала Литву. Перед законом всі рівні, і лише одні — рівніші за всіх.

ГМО НА ПОРОЗІ ЄС

Рада з Парламентом нарешті досягли компромісу щодо позначення вмісту генетично модифікованих організмів на етикетках харчових продуктів. Наявність ГМО треба буде позначати, якщо їхня частка перевищує 0,9% ваги продукту; крім того, нові вимоги поширюються й на такі речовини, як олія і цукор, що не містять білка і на які чинні правила не поширюються. Закон робить перший крок до скасування мораторію на нові види ГМО, що діє в ЄС з 1999 року — впорядкувавши етикетки, можна запускати непроханих гостей. До того ж, країнам дозволили вживати захисні заходи на національному рівні, щоб запобігти зараженню "модифікацією" традиційно вирощуваних та екологічно чистих культур.

Наразі в ЄС дозволено продавати 18 видів ГМО, а ще 19 очікують дозволу. Через мораторій ЄС постійно перебував під вогнем критики з боку Сполучених Штатів, які подали на Союз скаргу до Світової організації торгівлі. Дійшло навіть до звинувачень з боку президента США, що через небажання Європейського Союзу впускати до себе ГМО голодують народи Африки.

Натомість природозахисні організації вважають, що ЄС ухвалив занадто поблажливий закон, на їхню думку, позначати ГМО на обгортках продуктів треба, починаючи з 0,1% їх вмісту.

СУД ЄС ЗАБОРОНИВ НАРІЗАТИ ПАРМСЬКУ ШИНКУ ПОЗА МЕЖАМИ ІТАЛІЇ

Якщо вас пригощатимуть пармською шинкою — будьте пильним і, попри шалену спокусу скуштувати всесвіт-

ньовідомий італійський делікатес, не поспішайте. Спершу довідайтесь, де саме нарізали окорок. І якщо з'ясується, що це відбувалося не в Італії, обурено відмовтесь, бо вам намагаються впхнути сурогат!

Так вирішив Суд Європейських Співтовариств у справі італійських виробників, власників торгової марки "Пармська шинка", проти британської мережі супермаркетів "ASDA". Представники останньої не розуміють, чому на прохання покупця і за його присутності вони мають право відрізати йому скибочки шинки, а пакувати ці скибочки й продавати окремо — ні. Втім

рішення Суду створює прецедент для застосування до всіх продуктів з так званим "захистом позначенням походження" (protected designation of origin, PDO), до яких належить, зокрема, й англійський сир "Стілтон". Суд визнав, що нарізання шинки, як і натерття сиру на тертушці, — "важливі операції, які можуть зашкодити якості й автентичності PDO-продуктів", а отже, повинні виконуватись там, де ці продукти виробляються.

Звісно, якщо прозору скибочку відрізали від свиного стегна на ваших очах, або ще краще — вас пригощають в Італії, запитувати не варто, не гайно їжте!

Нова публікація Представництва Європейської Комісії — аналітичний щоквартальник

Журнал представляє його науковий редактор Олександр Дергачов.

На жаль, в Україні все ще бракує інформації щодо інтеграційних процесів в Європі, політики Європейського Союзу, функціонування його інституцій. Водночас поширюються спрощені уявлення про принципи, практику діяльності та напрями реформування ЄС.

Наше видання, сподіваюсь, прислужаться якоюсь мірою розв'язанню значених проблем. Головна тема першого випуску — розширення Європейського Союзу. Масштабне просування ЄС на Схід, вступ до нього групи колишніх соціалістичних країн, поза сумнівом, — подія історичного значення. Зона стабільності, високих стандартів демократії і впевненого розвитку впритул наближається до України, стає по суті загальноконтинентальною. Не менш важливим є процес реформування Союзу, поглиблення інтеграції та її вихід на якісно новий рівень. При цьому суттєво змінюються умови співпраці: розширення можливостей передбачає глибше узгодження напрямів політичного, економічного і гуманітарного розвитку, досягнення високої сумісності та взаємної довіри, що тільки й можуть гарантувати усунення ліній розмежування між Союзом та його сусідами. Закономірно, що Копенгагенський саміт ЄС дає підстави для оцінки інтеграційних перспектив України. Різні аспекти зазначених питань розглядаються у статтях першого випуску бюлетеня. При запрошенні авторів ми прагнули взаємодоповнення знань практиків та результатів дослідження науковців і при

цьому, звичайно, намагалися забезпечити об'єктивний, незаангажований підхід до висвітлення теми.

Головну статтю випуску написав відомий фахівець Григорій Немиря, автор численних досліджень з проблем співпраці України з європейськими та євроатлантичними структурами, постійний учасник авторитетних міжнародних наукових форумів з цієї проблематики. В статті розглядаються рішення Копенгагенського саміту ЄС, перспективи їх реалізації та значення для України, здійснено порівняльний аналіз показників економічного розвитку України та держав — учасниць інтеграційних процесів в Європі, дано оцінку можливостей досягнення нашою країною копенгагенських економічних та політичних критеріїв. Окрему увагу приділено правовим засадам співпраці України з ЄС на сучасному етапі та її перспективним варіантам з урахуванням розширення і реформування Союзу.

Гість видання Роман Шпек розглядає деякі практичні проблеми, які доводиться вирішувати державам-кандидатам при вступі до ЄС.

Електронну версію розміщено за адресою www.delukr.cec.eu.int. Наступні числа будуть присвячені євро, співпраці ЄС-Україна та інституційним реформам в ЄС.

Проміжний рівень управління в європейських державах: складність проти демократії? — К.: К.І.С., 2003. — 346 с. Тел./ факс (044) 462-5269

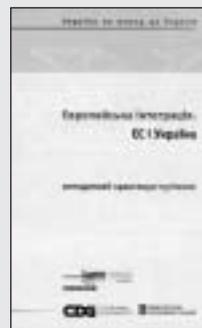
та місцевими рівнями, та з часом, зокрема завдяки розвиткові ЄС, все активніше в

роботах дослідників висвітлюється проміжна державна ланка, як-от: німецькі землі, іспанські провінції, французькі регіони та департаменти, шведські округи тощо. Метою колективу авторів було заповнити прогалину та дослідити організацію та функції проміжного рівня управління в країнах ЄС та вплив європейської інтеграції на його організаційні та структурні зміни.

www.vlada.kiev.ua/books

Європейська інтеграція. ЄС та Україна. Методичний практикум-публікація. — 2003. — 82 стор.

Тел. (044) 456-6060, info@jvi.kiev.ua.

Ця книга — своєрідний "путівник" для тих, хто вчиться чи сам навчає основ знань з питань Європейського Союзу. Її завдання — допомогти систематизувати та засвоїти знання стосовно процесів європейської інтеграції, засад діяльності Співтовариства, а також тих норм, правил, процедур, яких слід дотримуватись, щоб діяти "по-європейськи", відповідати міжнародним стандартам та вимогам ЄС.

Підготовка цього практикуму є результатом реалізації навчальної програми для викладачів вищих навчальних закладів та державних службовців, організованої Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України і Німецьким товариством Карла Дуйсберга (нині InWEnt) у 1998-2002 рр.

Практикум включає методичні розробки (короткий огляд різних тем, навчальні цілі, питання для обговорення, тести) для проведення практичних занять з одноденного спецкурсу, який читається на економічних факультетах вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

Власне, це Фестиваль кіномистецтва України Європейського Союзу. Всі столичні покази відбулися в Домі кіна (за запрошеннями), а Дніпропетровськ і Харків запропонували для цієї справи свої найкращі кінотеатри (квитки продавалися за помірними цінами).

У цьогорічній програмі було представлено 11 стрічок з 9 європейських країн — Греції, Італії, Фінляндії, Іспанії, Швеції, Німеччини, Нідерландів, Великої Британії і Франції. Шкода, звісно, що до збірної кінокоманди наразі не прилучилися Данія, Португалія і повноцінно-креативно Австрія. Їхніх фільмів вочевидь не вистачало. Та киньмо погляд на тих, хто ось таким фестивалним чином склав нетривалу, але таку очікувану й бажану альтернативу практично стовідсотково американському репертуарові вітчизняних кінотеатрів...

Нинішнім фестивалем опікувалися як завжди Представництво Європейської Комісії та посольства країн-

ВОСЬМИЙ ФЕСТИВАЛЬ ЄВРОКІНА

в червні пройшов у Києві, Дніпропетровську та Харкові

членів. За усталеною традицією покази стартували фільмом країни-президента ЄС. Це була поетична стрічка "Єдина подорож його життя" / *To monon, tis zois tou taxidiou* (2001), що її створив сценарист і режисер Лякіс Папастафіс. Прикметно, що грецький фільм — уперше за 10 років — знімався у Туреччині, з якою у Греції, як відомо, історично непрості стосунки. Отже, це відрядний результат політичного замирнення, а також співпраці грецького й турецького кінематографа.

Франція запропонувала блискучий анімаційний фільм "Кіріку та чаклунка" / *Kirikou et la sorciere* режисера Мішеля Осело. Картину, що розрахована насамперед на дитячу аудиторію, було створено 1998 року. Вона вже демонструвалася в Україні під час традиційного французького кінотижня. А дещо раніше була одним з триумфаторів міжнародного кінофестивалю "Крок".

Італійську кінематографію представляли дві картини. "Палаю у вітрі" / *Vuicio nel vento* (2001) Сільвіо Сольдіні — зовні виглядає як парафраз пам'ятного фільму "Хліб і шоколад" / *Pane e Cioccolata* (1973) Франко Брузаті за участі великого Ніно Манфреді. Так само, як і в картині тридцятирічної давнини, дія відбувається у Швейцарії і в центрі оповідання — доля робітника-іммігранта. Тільки тепер уже не італійця, а колишнього жителя колишньої Чехословаччини. Ну а "Язык святого" / *La Lingua del santo* (2000) Карло Маццакураті — це спроба влити молоде

вино в міхи доброї старої "комедії по-італійському" — якщо точніше, її піджанру — фільму про пограбування.

Іспанські ж фільми були дібрані за принципом контрасту. В "Самотніх жінках" / *Solas* (1998) Беніто Самбрано мотив самотності великого міста увібрав у себе всі відтінки меланхолії. Ну а в "Мартіні (Аче)" / *Martin (Nache)* (1997) — тут під іспанським прапором виступив аргентинський режисер Адольфо Арістарайн — наявний увесь набір тем і сюжетів бульварної преси і телевізійних серіалів: наркотики-алкоголь-секс-гомосексуалізм, батько-син-коханка-богема...

Імітація стилю і рівновага всіх образотворчих засобів була явлена як проекція душевних поривань героїнь фільмів "Ідеальний коханець" / *Kuutamolla / Lovers and Leavers* (Фінляндія, 2001, реж. Аку Лоухіміес) і "Чудова Марта" / *Drei Sterne / Bella Martha* (Німеччина — Австрія — Італія, 2001, Сандра Неттельбек). Одна героїня занурена в прекрасне минуле кінематографа, інша — вся в праці, прагне досягти досконалості в кулінарії. Різними шляхами молоді жінки шукають своє кохання і різними засобами його знаходять, по-різному втрачають.

Тінь Інґмара Бергмана, яка оповила фільм Лів Ульман "Невірні" / *Faithless / Trolosa* (Швеція, 2000), немов грозова хмара: психологічний тиск сімейної драми здушує до краю простір екрана (Бергман тут сценарист). Навіть за всіх критичних претензій "Невірних" можна на-

звати прикрасою фестивальної програми.

Від Великої Британії в Україні вже не вперше гостювали "Приємні люди" / *Beautiful People* Джасмін Диздар — приз Каннського фестивалю 1999 року за найкращу стрічку в програмі "Особливий погляд". Картина водночас і кумедна, й серйозна, в ній є і кохання, і ненависть, і життя, і смерть.

Зрештою, з Голландії прибула несподівана документальна "Мрія ведмедя" / *De droom van de beer* (2001), режисер Черрі Дайнс. Це про емігрантів з території колишнього СРСР. Але про емігрантів особливих — циркачів. Про свою працю розповідають знамениті артисти — Олег Попов, брати Кантемірови, Мстислав Запашний... І радянський цирк розкривається зовсім з іншого боку — не лише казкового, але й ідеологічного та деспотичного.

Європа на екрані озирається в минуле, живе сьогодні, дивиться в майбутнє...

Володимир Войтенко

KINO-KOLO
ЧАСОПИС

Національний кінопортал KINOKOLO.UA: енциклопедія українського кіна, щоденні кіновини і статті, інтерв'ю, зйомки, сценарії, кінопрем'єри, всі українські кінотеатри, інформація про вартісне кіно на відео і ТБ, фотогалерея, щотижневий кіноконкурс, форум, електронна версія всіх чисел часопису екранних мистецтв KINO-KOLO до 2002 року.

АРБАЙТЕН, ПАНОВЕ, АРБАЙТЕН!

Міністр економіки Німеччини Вольфганг Клемент знайшов надійний спосіб відродження німецької економіки — зменшення кількості святкових днів і тривалості відпусток. Щодо останніх, вони в німців і справді найдовші в ЄС — близько 30 днів на рік (середня відпустка в Євросоюзі — 26 днів). Що ж до офіційних вихідних, більшість яких пов'язана з релігійними святами — їхня кількість коливається в різних землях від 9 до 13. Для порівняння: у Фінляндії 14 державних вихідних, у Франції — 11, в Британії — 8, а голландці взагалі змушені обмежуватись 7 днями відпочинку.

Не важко здогадатися, що ініціатива міністра захвату в співгромадян не викликала. Голова католицької церкви в Німеччині кардинал Карл Леманн заявив, що "дні релігійних свят надто важливі, щоб ними можна було розпоряджатися залежно від економічної кон'юнктури". Так то воно так, але кон'юнктура ця в Німеччині останнім часом аж надто погана, а, як справедливо зауважив голова федерації німецьких промисловців, "нація не стає багатшою, якщо люди працюють дедалі менше".

ВТРАТИЛИ РОЗУМ З ЛЮБОВІ ДО ПРИРОДИ

Дві бельгійські туристки знищили півгектара землі та мало не підпалили село Мустьєр-Сент-Марі в департаменті Альп-де-От-Прованс (південний схід Франції), і все через любов до природи. Щоб не дай боже не забруднити довкілля, охайні жіночки підпалили використаний туалетний папір... Загасити вогонь вдалося лише за допомогою двох авіаавіодовозів.

На користь зелених "палійок" треба сказати, що пожежників викликали саме вони, не злякавшись відповідальності. Врахувавши сумлінність та добрі наміри, невдах відпустили з миром.

ПАРИЗЬКА МЕРІЯ ПИТИМЕ ВОДУ З-ПІД КРАНА

Традиційні пляшки мінералки на столах за сідань в паризькій мерії невдовзі замінять каврачки з водопровідною водою. Цього вже давно домагалися депутати міськради від Партії зелених, наполягаючи на чудовій якості води в паризькому водогоні. Париж, мовляв, може сперечатися з вірменським Діліжаном, де, згадайте "Міміно": "Кран відкриваєш, вода тече — друге місце в світі посідає" (перше, хто забув, Сан-Франциско). І це не дивно, адже компанію "SAGER", що управляє паризьким водогоном, очолює один з "зелених" депутатів міськради Ан Ле Страт.

НОРВЕЗЬКИЙ ДЕПУТАТ ЗАГРАВСЯ

Депутат норвезького парламенту Тронд Гелланд, якому вже доводилось вибачатися перед колегами за свою невгамовну пристрасть до електронних "цяцюк", знов потрапив у незручне становище. На зустрічі з працівниками в'язниці, яку пан Гелланд відвідував як голова парламентського комітету в справах правосуддя, він, за свідченням ображених "режимників", займався головним чином, своїм мобільним телефоном. Поки співробітники в'язниці виступали з повідомленнями, він обмінювався з кимсь SMS-ками (короткими письмовими повідомленнями). "Службовці були спантеличені та ображені тим, що голова комітету в справах правосуддя більше цікавиться якимись зовнішніми справами, ніж їхніми проблемами", — заявив в прямому ефірі громадського радіо "NRK" регіональний директор профспілки працівників пенітенціарних закладів.

Перший конфуз стався з Гелландом 30 січня, за кілька тижнів до іракської війни. Голова парламентського комітету грався на своєму комп'ютері в "Металіон" і в той час, як колеги-парламентарі обговорювали можливу участь Норвегії у військовій операції, "рятував" Землю, пілотовуючи велетенського робота. Безжальне око кінокамери зафіксувало запального Тронда десь на півдорозі до Юпітера. Тут, звісно, довелося повертатись на Землю, вилізати з Металіона й вибачатися. Депутати тоді колегу вибачили, мабуть подарують йому й зараз, адже їм краще за всіх відомо, як іноді важко буває витримати нескінченні засідання і як часом тягне кинути все та зануритись в далекий 2252 рік (саме в цьому році відбуваються події в "Металіоні")...

А ФРАНЦУЗЬКИЙ — ЗАСПІВАВ

Для наочності уявіть собі картину: Дзень уряду в Верховній Раді, прем'єр-міністр на трибуні — відповідає на запитання, і раптом, серед повного здоров'я, встає депутат, скажімо, з Прикарпаття і вголос починає співати: "Ой ви гори-полонини". Саме такий казус стався на початку червня у французькій Національній асамблеї під час виступу прем'єра Раффарена: 48-річний Жан Лассаль, депутат від департаменту Піреней-Атлантик, підвівся й заспівав беарнський гімн Піренеїв "Aqueros mountagnos" ("Ці величні гори"). Своїм демаршем горянин прагнув привернути увагу до відмови Ніколя Саркозі, міністра внутрішніх справ, надати 23 обіцяних жандармів для охорони франко-іспанського тунелю Сомпор у східних Піренеях. Увагу привернути йому без сумніву вдалося, ще б пак, адже "Aqueros mountagnos" окситанською звучить надзвичайно велично. І хоча звичай його виконують хором, президенту Асамблеї Жану-Луї Дебре вистачило й соло у виконанні депутата Лассаля — колишнього піренейського вівчаря, якого він без успіху намагався вгамувати.

До речі, міністр Саркозі навів оригінальну причину своєї відмови послати в гірське село жандармів: мовляв, у такій глушині їхні дружини страшенно нудьгуватимуть. Ну що тут скажеш — французизи...

МОРАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЄВРОПЕЙЦІВ

Журнал "Reader's Digest" провів серед європейців опитування, результати якого дають усі підстави для розчарування в людях. Чотирьом тисячам європейців з 19 країн запропонували 12 моральних дилем і попросили зробити вибір. Їхні відповіді не залишають ілюзій: 64% європейців не проти скористатися піратськими копіями комп'ютерних програм; 39% "відкоригували" б зміст своїх податкових декларацій, якби це було безпечно; кожен другий європеєць не поніс би в поліцію знайдений гаманець з півсотнею євро, а 49% — потенційні несуні (а може, й не потенційні...), бо не вбачають криміналу в тому, щоб поцупити щось на роботі. Щоб не викликати непотрібних емоцій, розподіл "аморалів" за національностями наводити не будемо. Зауважимо лише, що в усіх країнах моральність жінок виявилась вищою за моральність чоловіків. Принаймні на словах.

ВІДВЕРНУТИ РАКОВІ ЗАХВОРЮВАННЯ І ПОЗДОРОВШАТИ

Одинадцять рекомендацій, котрі, якщо їх дотримуватись, допомагають запобігти утворенню деяких форм ракових пухлин, затверджені нещодавно Європейським інститутом онкології в Мілані. Перший європейський антираковий кодекс, розроблений 1987 року, довів свою ефективність. Потреба в доопрацюванні попередньої версії виникла у зв'язку з останніми науковими досягненнями та вступом до ЄС нових членів. Розширена Європа зіткнеться зі значними розбіжностями у поглядах стосовно способу життя. "Цей кодекс, — сказав Девід Бірн, член Комісії в справах охорони здоров'я, — є зібранням коротких, написаних простою мовою, науково обґрунтованих рекомендацій, які легко запам'ятовуються. Вони звертаються до громадян Європи з двома дуже зрозумілими ідеями:

- можна уникнути деяких форм ракових захворювань і загалом поліпшити своє здоров'я, якщо дотримуватись здорового способу життя; і
- злоякісні пухлини можна вилікувати або значно підвищити вірогідність одужання, якщо вчасно виявити хворобу."

Європейський антираковий кодекс*

1. Не куріть; якщо ви курите — киньте. Якщо ви не можете кинути, не куріть в присутності некурців.
2. Уникайте надмірної повноти.
3. Щодня робіть енергійні фізичні вправи.
4. Збільшіть свій денний раціон овочів і фруктів і урізноманітніть його, їжте їх щонайменше п'ять разів на день. Обмежте споживання тваринних жирів.
5. Якщо ви вживаєте алкоголь, робіть це не частіше двох разів на день, якщо ви чоловік, і одного разу, якщо ви жінка.
6. Уникайте надмірного перебування на сонці. Надзвичайно важливо захистити дітей та підлітків. Особи, що мають схильність до сонячних опіків, повинні вдаватися до захисних заходів упродовж усього життя.

7. Неухильно дотримуйтесь правил, призначенням яких є вберегти вас від контакту з канцерогенними речовинами. Дотримуйтесь порад державних служб захисту від радіації.

8. Жінки, віком від 25 років, повинні регулярно проходити медичне обстеження в гінеколога.

9. Жінки, віком від 50 років, повинні регулярно проходити рентгенівське обстеження грудей (мамографія).

10. Чоловіки й жінки, старші від 50 років, повинні регулярно проходити колоректальне обстеження.

11. Беріть участь у програмах щеплення проти гепатиту Б.

*Дещо скорочено. Детальніше дивіться за адресою:
www.cancercode.org

Фото: WHO / P.Virot

Представництво Європейської Комісії в Україні
10, вул. Круглоуніверситетська, Київ 01024. Тел. (044) 462 00 10.
www.delukr.cec.eu.int Ел. пошта: press@delukr.cec.eu.int